

Eesti Andmesidevõrgu AS
Oja tn 1
65609 Võru linn
Võru maakond

1. aug 2024 nr 22-1/21-01285-035

JÄRELEVALVEAKT

Järelvalveakti sisu:

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) jurist-valdkonnajuht Helen Liiva vaatles sülearvuti Lenovo ThinkPad abil TTJA dokumendihaldussüsteemis JVIS registreeritud tarbijate kaebuseid, mis on laekunud Eesti Andmesidevõrgu AS (ASV) suhtes, et tuvastada ASV lepingu täitmise ja selle tähtajaga seonduvaid asjaolusid. Tarbijakaitseaduse (TKS) § 61 lg 1 alusel teostab riiklikku järelevalvet TKS ja teiste õigusaktide alusel tarbijale antud õiguste tagamise üle TTJA. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 38 lg 2 sätestab, et tõendiks võib olla menetlusosalise seletus, dokumentaalne tõend, asitõend, paikvaatlus, tunnistaja ütlus ning eksperdi arvamus. Ametisse laekunud tarbijate kaebused koos nendele lisatud dokumentidega ning kaebuse menetluse käigus kogutud dokumendid on käsitletavad tõenditena, mille saab võtta antud järelevalvemenetluse juurde.

Objekt(id):

Järelevalve toiming

Kokkuvõte:

TTJA võtab järelevalvemenetluse nr 22-1/21-01285 juurde järgmised tarbijavaidluste komisjonile laekunud avaldused ning nende menetluste käigus kogutud dokumendid, millest nähtuvad tarbija ja ASV vahel sõlmitud lepingu täitmise ja selle tähtajaga seonduvad asjaolud:

1. Tarbija K. K. 19.05.2022 avaldus tarbijavaidluste komisjonile, reg. TTJA-s nr 19-1/22-06802. Tarbija avalduse kohaselt sõlmisid tarbija ja kaupleja Eesti Andmesidevõrgu AS (ASV) liitumislepingu 26. jaanuaril 2019. 24. veebruaril 2022 teatas tarbija kauplejale, et soovib lepingu üles öelda põhjusel, et kaupleja ei täitnud lepinguga võetud kohustust ega ehitanud välja valguskaabli ühendust. Tarbija sai aru, et leping täidetakse 2. aasta jooksul. Tarbija soovis kauplejale makstud tagatise ja menetlustasu tagastamist summas 153 eurot, kuid kaupleja tagatist tagasi maksnud ei ole.

30.09.2022 tegi tarbijavaidluste komisjon antud asjas nr 19-1/22-06802 otsuse, milles leidis muuhulgas, et ASV kasutatavad tüüptingimused on tähtaja osas tarbijat ebamõistlikult kahjustavad ja seega tühised. Komisjoni arvates tuleb lepingu sõlmimise asjaolusid ja lepingu eset arvestades pidada kaupleja poolel kohustuste täitmiseks vajalikuks mõistlikuks tähtajaks 2 aastat (24 kuud). Põhikohustuse täitmise tähtaeg on sedavõrd oluline tingimus, et selle määramisest tüüptingimusena tuleks hoiduda. Kõnealusel juhul ei ole lepingu poolte õigused ja kohustused tasakaalus. Lepingust on võimalik aru saada, et tarbijalt võetud tagatis

on teatud eeldustel võrdne kogu tarbija lepingujärgse maksekohustusega. See tähendab, et tarbijalt on võetud tasu 100% ulatuses ettemaksuna. Tarbijal tekkis lepingust õigustatud ootus, et liitumislepinguga võetud kohustused täidab kaupleja 26. jaanuariks 2021 ja tarbijal tekib võimalus sõlmida leping sideteenuse kasutamiseks. Tüüptingimuste ühepoolse muutmiselega on kaupleja oma kohustuse täitmise tähtaega juba pikendanud ca 46 kuud (27.01.2021 – 29.11.2021 + 3 aastat). Tarbijal puudus kindlus selles, et kaupleja ka seda tähtaega järgib.

2. Tarbija L. N. 28.11.2023 TTJA-s registreeritud tarbijavaidluste komisjonile tehtud avaldusest nr 19-1/23-16814 nähtuvalt sõlmisid tarbija ja ASV liitumislepingu 14.05.2019. ASV ei reageerinud tarbija kirjadele 20.12.2022 ja 28.03.2022, millega tarbija soovis liitumistasu tagastamist ja lepingu lõpetamist.

Tarbijavaidluste komisjoni 29.04.2024 otsuses asjas nr 19-1/23-16814 on muuhulgas sedastatud, et Kaupleja muutis lepingu kehtivuse ajal ühepoolset üldtingimusi. Tarbijale on kokku laienenud kolm kaupleja üldtingimuste redaktsioonid: üldtingimuste p 6.1.1 kohaselt oli tööde tegemise tähtajaks 24 kuud lepingu sõlmimisest arvates; seejärel muudeti alates 06.06.2019 tähtaja regulatsiooni, üldtingimuste p 6.1.2 kohaselt oli kaupleja kohustus rajada valguskaabli hiljemalt 24 kuu jooksul arvates liitumispunkti asukohas tehnilise lahenduse kohta otsuse tegemisest; alates 30.11.2021 kehtiva redaktsiooni kohaselt oli kaupleja kohustatud rajama valguskaabli tarbija kinnistu liitumispunktis hiljemalt 3 aasta jooksul üldtingimuste selle redaktsiooni kehtima hakkamisest arvates – st alates 30.11.2021. Seejuures lubab üldtingimuste p 6.1.4. valguskaabli rajamise tähtaega pikeneda korduvalt. Tarbijal tekkis üldtingimuste p 6.1.3 kohaselt lepingu ülesütlemise õigus üksnes siis, kui kaupleja on rikkunud p 6.1.2 toodud uut tähtaega. Komisjoni hinnangul rikub alates 30.11.2021 kehtima hakanud kaupleja üldtingimuste p 6.1.2 kauplejale määratud täitmise tähtaja tingimus poolte kohustuste ja õiguste tasakaalu. Tarbijal oli lepingu sõlmimisel kohustus tasuda kauplejale liitumistagatis täies ulatuses. Kaupleja lõi endale soodsama tingimuse võimaldades tööde tegemise tähtaega lõputult edasi lükata. Komisjoni hinnangul on alates 30.11.2021 kehtima hakanud üldtingimuste kohaselt muutunud tarbijaga sõlmitud liitumislepingu eesmärgi saavutamise küsitavaks. Liitumislepingust ega üldtingimustest ei ole aru saada, millal saabub kaupleja töö tegemise tähtaeg. Kuna üldtingimuste p 6.1.4. lubab kauplejal ka edaspidi valguskaabli ehitamise tähtaega korduvalt pikeneda, ei ole kaupleja tööde tegemise tähtaja saabumist ette näha. Komisjon märgib, et VÕS § 42 lg 3 sätestab täiendavad nõuded tarbijaga sõlmitavate lepingute tüüptingimustele. § 42 lg 3 p 19 kohaselt on ebamõistlikult kahjustav selline tüüptingimus, milliseiga antakse tingimuse kasutajale õigus ühepoolset määrata oma kohustuse täitmise aeg või antakse talle kohustuste täitmiseks ebamõistlikult pikk või ebatäpselt määratletud tähtaeg. Kaupleja üldtingimuste p 6.1.2 ja p 6.1.4 kohaselt on kaupleja endale andnud ühepoolse õiguse ise määrata, millal ta kavatses tarbijaga sõlmitud liitumislepingu tähtaega täita. Komisjon tuvastas, et kaupleja alates 30.11.2021 kehtima hakanud üldtingimuste p 6.1.2 ja p 6.1.4 kahjustavad tarbijat ebamõistlikult ja need on VÕS § 42 lg 1 kohaselt tühi üldtingimused.

3. 04.01.2024 tarbija R.R avaldus, TTJA-s reg. nr-ga. 19-1/24-00173. Avaldusest selgub, et tarbijaga R. R 25.09.19 sõlmitud leping on ASV poolt täitmata. Tarbijavaidluste komisjoni 29.04.2024 otsuses antud asjas on leitud, et lepingu tähtajaga seonduvad tüüptingimused on tarbijat ebamõistlikult kahjustavad. Kaupleja on andnud endale ühepoolse õiguse ise määrata, millal leping täita.

4. Tarbija L. K. 10.01.2024 registreeritud avaldusest 19-1/24-00490 nähtub, et ASV ei vastanud tarbija 05.05.2023 ja 29.08.2023 e-kirjadele. Tarbija soovis 26.11.2020 ASV-ga sõlmitud lepingu lõpetamist ja raha tagastamist, kuid ASV keeldus sellest. 29.04.2024 tegi tarbijavaidluste komisjon antud asjas otsuse, milles on muuhulgas sedastatud järgmist:

Liitumislepingust ega üldtingimustest ei ole aru saada, millal saabub kaupleja valguskaabli ehitamise tähtaeg. Kuna üldtingimuste p 6.1.4. lubab kauplejal ka edaspidi valguskaabli

ehitamise tähtaega korduvalt pikeneda, ei ole kaupleja tööde tegemise tähtaja saabumist ette näha. Komisjon märgib, et VÕS § 42 lg 3 sätestab täiendavad nõuded tarbijaga sõlmitavate lepingute tüüptingimustele. § 42 lg 3 p 19 kohaselt on ebamõistlikult kahjustav selline tüüptingimus, milliseiga antakse tingimuse kasutajale õigus ühepoolset määrata oma kohustuse täitmise aeg või antakse talle kohustuste täitmiseks ebamõistlikult pikk või ebatäpselt määratletud tähtaeg. Kaupleja üldtingimuste p 6.1.2 ja p 6.1.4 kohaselt on kaupleja endale andnud ühepoolse õiguse ise määrata, millal ta kavatses tarbijaga sõlmitud liitumislepingu tähtaega täita. Komisjon tuvastas, et kaupleja alates 30.11.2021 kehtima hakanud üldtingimuste p 6.1.2 ja p 6.1.4 kahjustavad tarbijat ebamõistlikult ja need on VÕS § 42 lg 1 kohaselt tühi tüüptingimused.

5. Tarbija E. P. 19.02.2024 registreeritud avaldusest nr 19-1/24-02604 nähtub, et tarbija sõlmis kauplejaga 15.12.2019 Internet Koju liitumislepingu, mille alusel kaupleja kohustus ehitama välja valguskaabli ja ühendama selle tarbija kinnistu liitumiskohas. Liitumislepingu kohaselt laienesid lepingule kaupleja tüüptingimustena Internet Koju liitumislepingu üldtingimused. Tarbija kohustus liitumislepingu sõlmimise ajal tasuma liitumistagatise 150 eurot ja menetlustasu 3 eurot. Tarbija tasus mõlemad summad. Kaupleja lubas oma üldtingimustes, et teostab tööd 24 kuu jooksul liitumispunkti asukohas tehnilise lahenduse kohta otsuse tegemisest. Kaupleja oma kohustust ei täitnud, tarbija saatis kauplejale 08.02.2024 lepingu ülesütlemise avalduse ja palus makstud raha tagastada. Kaupleja raha ei tagastanud.

Antud asjas tegi tarbijavaidluste komisjon otsuse 29.04.2024 ning leidis muuhulgas, et ASV lepingu täitmise tähtajaga seonduvad tüüptingimused on tarbijat ebamõistlikult kahjustavad. Komisjoni otsuse kohaselt ei ole Liitumislepingust ega üldtingimustest aru saada, millal saabub kaupleja töö tegemise tähtaeg. Kuna üldtingimuste p 6.1.4. lubab kauplejal ka edaspidi valguskaabli ehitamise tähtaega korduvalt pikeneda, ei ole kaupleja tööde tegemise tähtaja saabumist ette näha.

6. Tarbija V. J. 22.02.2024 registreeritud avaldusest nr 19-1/24-02747 nähtub, et ASV-ga 2019. a sõlmitud lepingu osas ei ole tegevusi tehtud ning ettevõtja poolt on vaikus, tarbijale ei anta infot. Antud menetluses on tarbijavaidluste komisjon teinud otsuse 29.04.2024, kus leidis, et ASV kasutatavad tüüptingimused on lepingu täitmise tähtaja osas tarbijat ebamõistlikult kahjustavad. Liitumislepingust ega üldtingimustest ei ole aru saada, millal saabub kaupleja töö tegemise tähtaeg. Kuna üldtingimuste p 6.1.4. lubab kauplejal ka edaspidi valguskaabli ehitamise tähtaega korduvalt pikeneda, ei ole kaupleja tööde tegemise tähtaja saabumist ette näha.

7. Tarbija V. V. 27.02.2024 TTJA-s registreeritud avalduses nr 19-1/24-02930 tarbijavaidluste komisjonile nähtub sarnaselt eeltoodud menetlustele, et lepingus sätestatud tähtaja tingimused on jäänud tarbijale ebaselgeks, ASV ei ole pikaajaliselt lepingut täitnud. Tarbija sõlmis ASV-ga lepingu 31.01.2019, kaupleja lubas ehituse teostada ajavahemikul sügis 2019 - sügis 2021. Tarbija kirjalikele pöördumistele jättis ASV vastamata ning tarbija on pidanud ette makstud raha tagasisaamiseks pöörduma tarbijavaidluste komisjoni poole. Sarnaselt eelnevatele menetlustele on ka siin tarbijavaidluste komisjon teinud 11.05.2024 otsuse, kus on leidnud, et ASV kasutatavad tüüptingimused, mis seonduvad lepingu täitmise tähtajaga, on tarbijat ebamõistlikult kahjustavad.

(Allkirjastatud digitaalselt)

Helen Liiva

jurist-valdkonnajuht